

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (antroji kolegija) SPRENDIMAS

2014 m. balandžio 3 d.*

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Energija — Televizijos aparatų energijos suvartojimo nurodymas juos ženklinant etikete — Deleguotasis reglamentas (ES) Nr. 1062/2010 — Prekiautojų pareigos — Iki reglamento taikymo pradžios prekiautojui be šios etiketės pateiktas televizijos aparatas — Prekiautojo pareiga nuo reglamento taikymo pradžios paženklinti etikete tokį televizijos aparatą ir etiketę įsigyti vėliau“

Byloje C-319/13

dėl *Thüringer Oberlandesgericht* (Vokietija) 2013 m. birželio 5 d. nutartimi, kurią Teisingumo Teismas gavo 2013 m. birželio 11 d., pagal SESV 267 straipsnį pateikto prašymo priimti prejudicinį sprendimą byloje

Udo Rätzke

prieš

S+K Handels GmbH

TEISINGUMO TEISMAS (antroji kolegija),

kurį sudaro kolegijos pirmininkė R. Silva de Lapuerta, Teisingumo Teismo pirmininko pavaduotojas K. Lenaerts (pranešėjas), teisėjai J. L. da Cruz Vilaça, G. Arestis ir J.-C. Bonichot,

generalinis advokatas M. Szpunar,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

- Vokietijos vyriausybės, atstovaujamos T. Henze ir B. Beutler,
- Italijos vyriausybės, atstovaujamos G. Palmieri, padedamos *avvocato dello Stato* A. De Stefano,
- Europos Komisijos, atstovaujamos K. Herrmann ir B. Eggers,

atsižvelgęs į sprendimą, priimtą susipažinus su generalinio advokato nuomone, nagrinėti bylą be išvados,

priima šį

* Proceso kalba: vokiečių.

Sprendimą

- 1 Prašymas priimti prejudicinį sprendimą pateiktas dėl 2010 m. rugsėjo 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1062/2010, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant televizijos aparatų ženklinimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus (OL L 314, p. 64, toliau – deleguotasis reglamentas), 4 straipsnio a punkto išaiškinimo.
- 2 Šis prašymas pateiktas nagrinėjant U. Rätzke ir *S+K Handels GmbH* (toliau – S+K) – U. Rätzke konkurentės prekybos elektros prietaisais, visų pirma televizijos aparatais, srityje – ginčą dėl Vokietijos įstatymu dėl kovos su nesąžininga konkurencija grindžiamo reikalavimo nutraukti veiksmus.

Teisinis pagrindas

Sąjungos teisė

Direktyva 2010/30/ES

- 3 2010 m. gegužės 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2010/30/ES dėl su energija susijusių gaminių suvartojamos energijos ir kitų išteklių nurodymo ženklinant gaminių ir apie jį pateikiant standartinę informaciją (OL L 153, p. 1) 19 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Komisijai reikėtų suteikti įgaliojimus priimti deleguotus [deleguotuosius] teisės aktus pagal SESV 290 straipsnį dėl su energija susijusių gaminių naudojimo metu suvartojamos energijos ir kitų svarbių išteklių nurodymo [vienodai] ženklinant gaminių ir apie jį pateikiant standartinę informaciją. Ypač svarbu, kad Komisija atitinkamai konsultuotųsi parengiamųjų darbų metu, įskaitant ekspertų lygiu.“

- 4 Šios direktyvos 25 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Įgyvendindamos šios direktyvos nuostatas, valstybės narės turėtų stengtis susilaikyti nuo priemonių, kuriomis galėtų būti nustatytos [nereikalingos] biurokratinės arba sunkiai įvykdomos pareigos atitinkamiems rinkos dalyviams, visų pirma mažosioms ir vidutinėms įmonėms [VMĮ].“

- 5 Minėtos direktyvos 2 straipsnyje „Apibrėžtys“ nurodyta:

„Šioje direktyvoje:

<...>

- g) prekiautojas – mažmenininkas ar kitas asmuo, galutiniams naudotojams parduodantis, nuomojantis, siūlantis pirkti išsimokėtinai ar demonstruojantis gaminius;
- h) tiekėjas – gamintojas, ar jo įgaliotasis atstovas Sąjungoje arba importuotojas, kuris gaminių pateikia į Sąjungos rinką [Sąjungos rinkai] arba pradeda jį naudoti joje. Jei jų nėra, bet kuris fizinis ar juridinis asmuo, pateikiantis į rinką [rinkai] gaminius, kuriems taikoma ši direktyva, arba pradedantis juos naudoti, laikomas tiekėju;
- i) pateikimas į rinką [rinkai] – gaminio pateikimas [tiekimas] Sąjungos rinkai pirmą kartą siekiant jį platinti arba naudoti Sąjungoje nesvarbu, ar už atlygį, ar nemokamai ir neatsižvelgiant į pardavimo būdą;

<...>“

6 Šios direktyvos 5 straipsnyje „Tiekėjų pareigos“ numatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) tiekėjai, teikiantys į rinką [rinkai] arba pradedantys naudoti gaminius, kuriems taikomas deleguotas [deleguotasis] teisės aktas, laikydamiesi šios direktyvos ir deleguoto [deleguotojo] teisės akto, pateiktą etiketę ir vardinių parametrų lentelę;

<...>

- d) gaminiui ženklinti ir informacijai apie jį pateikti būtinas etiketes tiekėjai prekiautojams pateiktų nemokamai;

Neribojant tiekėjų galimybės pasirinkti etikečių pristatymo sistemą, prekiautojams paprašius etiketes tiekėjai pateikia nedelsdami;

<...>“

7 Direktyvos 2010/30 6 straipsnyje „Prekiautojų pareigos“ nustatyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad:

- a) prekiautojai tinkamai pritvirtintų etiketes, kad jos būtų matomos ir įskaitomos, ir gaminio brošiūroje ar kitame parduodant gaminį galutiniams naudotojams pridedamame dokumente pateiktą vardinių parametrų lentelę;

- b) prekiautojai, demonstruodami gaminį, kuriam taikomas deleguotas [deleguotasis] teisės aktas, matomoje vietoje, apibrėžtoje taikytiname deleguotame [deleguotajame] teisės akte, pritvirtintų reikiamą etiketę atitinkama kalba.“

8 Minėtos direktyvos 10 straipsnio „Deleguoti [deleguotieji] teisės aktai“ 1–3 dalyse numatyta:

„1. Kiekvienam gaminio tipui pagal šį straipsnį Komisija deleguotuose [deleguotuosiuose] teisės aktuose pagal 11, 12, 13 straipsnius nustato išsamią informaciją, susijusią su etiketėmis ir vardinių parametrų lentelėmis.

Jei gaminyje atitinka 2 dalyje išvardytus kriterijus, jam taikomas deleguotas [deleguotasis] teisės aktas pagal 4 dalį.

Deleguotų [deleguotųjų] teisės aktų nuostatomis dėl etiketėje ir vardinių parametrų lentelėje pateikiamos informacijos apie naudojant gaminį suvartojamą energiją ir kitus svarbius išteklius siekiama geriau informuoti galutinius naudotojus, kad rinkdamiesi gaminius jie galėtų priimti labiau informacija pagrįstus sprendimus, ir sudaryti sąlygas rinkos priežiūros institucijoms patikrinti, ar gaminiai atitinka pateiktą informaciją.

Kai deleguotame [deleguotajame] teisės akte pateikiamos nuostatos ir dėl gaminio energijos vartojimo efektyvumo, ir dėl svarbių išteklių suvartojimo, etiketės dizainu ir turiniu pabrėžiamas gaminio energijos vartojimo efektyvumas.

2. 1 dalyje nurodyti kriterijai yra tokie:

- a) atsižvelgiant į naujausius turimus duomenis ir į Sąjungos rinkai pateiktą gaminių kiekį, gaminiai turi didelį energijos ir, kai tinka, kitų svarbių išteklių taupymo potencialą;

- b) rinkoje esančių vienodo funkcionalumo [lygiavertes funkcijas atliekančių] gaminių atitinkami veiksmingumo lygiai labai skiriasi;
- c) Komisija atsižvelgia į atitinkamus Sąjungos teisės aktus ir savireguliacijos priemones, kaip antai savanoriškus susitarimus, kuriuos taikant tikimasi, kad politikos tikslai bus pasiekti greičiau ar pigiau, nei taikant privalomus reikalavimus.

3. Rengdama deleguoto [deleguotojo] teisės akto projektą Komisija:

<...>

- d) nustato įgyvendinimo datą (-as), etapais įgyvendinamąsias [įgyvendinamas] arba pereinamąsias priemones arba laikotarpius, atsižvelgdama visų pirma į galimą poveikį MVĮ arba atskiroms gaminių, ypač tų, kuriuos gamina MVĮ, grupėms.“
- 9 Direktyvos 2010/30 11, 12 ir 13 straipsniuose įtvirtinti pagrindai, kuriais remiantis priimami deleguotieji teisės aktai pagal SESV 290 straipsnio 2 dalį. Šios direktyvos 11 straipsnyje reglamentuojama Komisijai deleguotų įgaliojimų įgyvendinimo trukmė, ir ji įpareigojama pateikti ataskaitą dėl deleguotų įgaliojimų ne vėliau kaip likus šešioms mėnesiams iki penkerių metų laikotarpio, kuris prasideda 2010 m. birželio 19 d., pabaigos. Be to, juo reikalaujama, kad apie visus priimtus deleguotuosius teisės aktus Komisija praneštų Europos Parlamentui ir Europos Sąjungos Tarybai. Minėtos direktyvos 12 straipsnyje reglamentuojama galimybė atšaukti delegavimą, o jos 13 straipsnyje – procedūra, pagal kurią Europos Parlamentas ir Taryba gali pareikšti prieštaravimus dėl deleguotųjų teisės aktų.

- 10 Direktyvos 2010/30 16 straipsnio „Perkėlimas į nacionalinę teisę“ 1 dalyje nurodyta:

„Valstybės narės užtikrina, kad įsigaliojusių įstatymai ir kiti teisės aktai, būtini šiai direktyvai įgyvendinti ne vėliau kaip 2011 m. birželio 20 d. Jos nedelsdamos pateikia Komisijai tų nuostatų tekstus.

Tas nuostatas jos taiko nuo 2011 m. liepos 20 d.

<...>“

- 11 Minėtos direktyvos 18 straipsnyje „Įsigaliojimas“ numatyta:

„Ši direktyva įsigalioja kitą dieną po jos paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

5 straipsnio d, g ir h punktai taikomi nuo 2011 m. liepos 31 d.“

Deleguotasis reglamentas

- 12 Deleguotojo reglamento 3 konstatuojamojoje dalyje nurodyta:

„Siekiant gamintojams suteikti paskatų gerinti televizijos aparatų energijos vartojimo efektyvumą, galutinius naudotojus skatinti pirkti efektyviai energiją vartojančius modelius, sumažinti šių gaminių suvartojamą elektros energijos kiekį ir prisidėti prie vidaus rinkos veikimo užtikrinimo, turėtų būti parengtos suderintos nuostatos dėl televizijos aparatų energijos vartojimo efektyvumo ir suvartojamo elektros energijos kiekio nurodymo ženklinant etiketėmis ir pateikiant standartinę informaciją apie gaminį.

13 Šio reglamento 9 konstatuojamojoje dalyje nustatyta:

„Siekiant skatinti efektyviai energiją vartojančių televizijos aparatų gamybą, gamintojams, pageidaujantiems teikti rinkai televizijos aparatus, kurie gali atitikti aukštesnių energijos vartojimo efektyvumo klasių reikalavimus, turėtų būti leidžiama pateikti etiketes, kuriose būtų nurodomos tos klasės, anksčiau nei data [dar iki datos], nuo kurios tokias klases nurodyti privaloma.“

14 Minėto reglamento 3 straipsnyje „Tiekėjų pareigos“ numatyta:

„1. Tiekėjai užtikrina, kad:

a) kiekvienas televizijos aparatas būtų pateikiamas su spausdinta etikete, kurios forma ir kurioje pateikiama informacija nustatytos V priede;

<...>

3. Etiketės forma nustatyta V priede; ji taikoma pagal šį tvarkaraštį:

a) nuo 2011 m. lapkričio 30 d. rinkai pateikiamų televizijos aparatų, kurių energijos vartojimo veiksmingumo klasės:

i) A, B, C, D, E, F, G, etiketės atitinka V priedo 1 punktą arba, kai tiekėjų nuomone tai tinkama, to priedo 2 punktą;

ii) A+, etiketės atitinka V priedo 2 punktą;

iii) A++, etiketės atitinka V priedo 3 punktą;

iv) A+++, etiketės atitinka V priedo 4 punktą;

b) nuo 2014 m. sausio 1 d. rinkai pateikiamų televizijos aparatų, kurių energijos vartojimo efektyvumo klasės yra A+, A, B, C, D, E, F, etiketės atitinka V priedo 2 punktą arba, kai tiekėjų nuomone tai tinkama, V priedo 3 punktą;

c) nuo 2017 m. sausio 1 d. rinkai pateikiamų televizijos aparatų, kurių energijos vartojimo efektyvumo klasės yra A++, A+, A, B, C, D, E, etiketės atitinka V priedo 3 punktą arba, kai tiekėjų nuomone tai tinkama, V priedo 4 punktą;

d) nuo 2020 m. sausio 1 d. rinkai pateikiamų televizijos aparatų, kurių energijos vartojimo efektyvumo klasės yra A+++, A++, A+, A, B, C, D, etiketės atitinka V priedo 4 punktą.“

15 Šio reglamento 4 straipsnyje „Prekiautojų pareigos“ nurodyta:

„Prekiautojai užtikrina, kad:

a) kiekvienas pardavimo vietoje esantis televizijos aparatas būtų paženklintas [kiekvieno pardavimo vietoje esančio televizijos aparato priekinė dalis būtų paženklinta] pagal 3 straipsnio 1 dalį tiekėjų pateikta aiškiai matoma etikete;

<...>“

16 Deleguotojo reglamento 9 straipsnyje „Įsigaliojimas“ numatyta:

„Šis Reglamentas įsigalioja 10 dieną nuo jo paskelbimo *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*.

Jis taikomas nuo 2011 m. lapkričio 30 d. <...>

Šis reglamentas yra privalomas visas ir tiesiogiai taikomas visose valstybėse narėse.“

Vokietijos teisė

- 17 Pagrindinei bylai taikytinos Įstatymo dėl kovos su nesąžininga konkurencija (*Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb*) redakcijos (*BGBI.*, 2010 I, p. 254, toliau – UWG) 3 straipsnio 1 dalyje numatyta:

„Bet kuri nesąžininga komercinė veikla yra draudžiama, jei ji gali gerokai pažeisti konkurentų, vartotojų arba kitų rinkos dalyvių interesus.“

- 18 UWG 4 straipsnyje nurodyta: „Nesąžiningos komercinės veiklos pavyzdžiai

Nesąžiningai veikia ypač tas, kurio:

<...>

11. veiksmai prieštarauja įstatymo nuostatai, kuria ūkio subjektų interesams apsaugoti, be kita ko, reglamentuojamas elgesys rinkoje.“

- 19 UWG 5a straipsnio 2 ir 4 dalys suformuluotos taip:

„(2) Nesąžiningai veikia tas, kuris daro įtaką vartotojų apsisprendimo laisvei, kaip ji suprantama pagal 3 straipsnio 2 dalį, nusišypsodamas informaciją, kuri svarbi konkrečiu atveju atsižvelgiant į visas aplinkybes, įskaitant ryšio priemonių apribojimus.

<...>

(4) Svarbia, kaip nustatyta 2 dalyje, taip pat laikoma informacija, kurios nuo vartotojų negalima nusišypsoti pagal Bendrijos reglamentus arba teisės aktus, kuriais perkeliama Bendrijos direktyvos komercinės komunikacijos klausimais, įskaitant reklamą ir rinkodarą.“

- 20 UWG 8 straipsnio 1 dalies pirmas sakiny suformuluotas taip:

„Asmeniui, kuris atlieka pagal 3 arba 7 straipsnį neteisėtus komercinius veiksmus, gali būti pareikštas reikalavimas ištaisyti pažeidimą, o pakartotinio pažeidimo grėsmės atveju – reikalavimas nutraukti veiksmus.“

Pagrindinės bylos aplinkybės ir prejudicinis klausimas

- 21 2012 m. sausio 20 d. S+K vitrinoje pastatė parduoti skirtą televizijos aparatą, kuris nebuvo paženklintas energijos vartojimo efektyvumo etikete, kaip numatyta deleguotojo reglamento V priede. Šio televizijos aparato gamintoja *Haier Deutschland GmbH* jį patiekė didmeninkei *ElectronicPartner Handel SE*, o ši 2011 m. gegužės 20 d. – bendrovei S+K. 2012 m. sausio 20 d. toks televizijos aparatas dar buvo gaminamas.

- 22 U. Rätzke paraginus bendrovę S+K nutraukti antikonkurencinius veiksmus, ši pareiškė ieškinį dėl teisių nebuvimo nustatymo, dėl kurio U. Rätzke pareiškė priešieškinį, kuriuo prašo uždrausti šiai bendrovei siūlyti pirkti televizijos aparatus, nepaženklintus deleguotojo reglamento V priede numatyta etikete.

- 23 Šiame priešieškinyje, grindžiamame UWG 3 straipsnio 1 dalimi, 4 straipsnio 11 punktu ir 8 straipsnio 1 dalimi, keliamas klausimas, ar S+K privalėjo pagal deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punktą paženklinėti etikete televizijos aparatą, kuris 2011 m. gegužės 20 d. jai buvo pateiktas be etiketės.
- 24 *Landgericht Mühlhausen* (Miūlhauzeno apygardos teismas) atmetė priešieškinį, motyvuodamas tuo, kad iki 2011 m. lapkričio 30 d. remiantis tuo metu galiojusia teisine padėtimi be aptariamų etiketės pateikti televizijos aparatai neprivalėjo būti paženklinėti atitinkama etikete ir po 2011 m. lapkričio 30 d.
- 25 Apeliacinį skundą dėl minėto teismo sprendimo nagrinėjantis prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas nori sužinoti, kaip aiškinti deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punktą, kuris, jo nuomone, yra elgesio rinkoje taisyklė, kaip ji suprantama pagal UWG 4 straipsnį. Šiuo klausimu jis pažymi, kad deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punkte vartojama formuluotė „pateikta“ galėtų reikšti, kad prekyautojai nuo 2011 m. lapkričio 30 d. privalo paženklinėti etiketėmis tik tais atvejais, kai tiekėjas, vykdydamas jam nuo tos pačios datos tenkančią pareigą, jau pateikė etiketę tiekimo metu. Tačiau pareigos paženklinėti etikete tikslas, nurodytas deleguotojo reglamento 3 konstatuojamoje dalyje, galėtų liudyti pareigos nuo 2011 m. lapkričio 30 d. paženklinėti etikete visus prekyautojų išstatytus televizijos aparatus, įskaitant ir pateiktus iki šios datos, naudai. U. Rätzke nuomone, iš sąsajos su Direktyvos 2010/30 ES 5 straipsnio d punktu galima daryti išvadą, kad tiekėjai bet kuriuo atveju, taigi ir iki 2011 m. lapkričio 30 d. pateiktiems aparatams, privalo nemokamai ir nedelsdami pateikti etiketes, kad prekyautojai nuo tos datos galėtų įvykdyti jiems nustatytą pareigą paženklinėti etikete.
- 26 Šiomis aplinkybėmis *Thüringer Oberlandesgericht* nusprendė sustabdyti bylos nagrinėjimą ir pateikti Teisingumo Teismui šį prejudicinį klausimą:

„Ar <...> deleguotojo reglamento <...> 4 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad:

- prekyautojas (nuo 2011 m. lapkričio 30 d.) privalo paženklinėti etikete televizijos aparatus tik tuo atveju, jeigu tiekėjai pagal minėto reglamento 3 straipsnio 1 dalies a punktą (nuo 2011 m. lapkričio 30 d.) tuos televizijos aparatus jau pateikė su atitinkama etikete,
- ar vis dėlto prekyautojas (nuo 2011 m. lapkričio 30 d.) privalo paženklinėti ir tokius televizijos aparatus, kuriuos tiekėjai iki 2011 m. lapkričio 30 d. pateikė be atitinkamų etikečių, todėl turi (laiku papildomai) pareikalauti etikečių tokiems televizijos aparatams?“

Dėl prejudicinio klausimo

- 27 Šiuo klausimu prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės siekia sužinoti, ar deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad prekyautojo pareiga užtikrinti, jog kiekvienas pardavimo vietoje esantis televizijos aparatas būtų paženklintas etikete, kurioje nurodytas aparato energijos suvartojimo efektyvumas, taikoma tik nuo 2011 m. lapkričio 30 d. į rinką pateikiamiems televizijos aparatams.
- 28 Šiuo klausimu, kaip teigė ir suinteresuotosios šalys, reikia bendrai išnagrinėti deleguotuoju reglamentu prekyautojams ir tiekėjams nustatytas pareigas televizijos aparatus paženklinėti etikete, atsižvelgiant į šio reglamento sistemą ir ypač į Direktyvos 2010/30 nuostatas.
- 29 Deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punkte prekyautojams nustatytas reikalavimas kiekvieną televizijos aparatą paženklinėti „pagal [šio reglamento] 3 straipsnio 1 dalį“ tiekėjų pateikta etikete.
- 30 Deleguotojo reglamento 4 straipsnyje, priešingai nei jo 3 straipsnyje, nenurodytas atskiras jo taikymo *ratione temporis* tvarkaraštis. Tačiau pagal Direktyvos 2010/30 6 straipsnio b punktą prekyautojams nustatyta pareiga paženklinėti etikete galioja tik tiems gaminiais, kuriems taikomas deleguotasis teisės aktas, o šios direktyvos 10 straipsnio 3 dalies d punkte nurodyta, kad šiame deleguotajame teisės akte

apibrėžiama pareigos paženklinėti etikete taikymo sritis *ratione temporis*. Jame numatyta, kad, rengdama deleguotojo teisės akto projektą, Komisija „nustato įgyvendinimo datą (-as), etapais įgyvendinamąsias [įgyvendinamas] arba pereinamąsias priemones arba laikotarpius, atsižvelgdama visų pirma į galimą poveikį MVĮ arba atskiroms gaminių, ypač tų, kuriuos gamina MVĮ, grupėms“.

- 31 Taigi, atsižvelgiant į tai, kad deleguotojo reglamento 4 straipsnyje nenurodytas atskiras tvarkaraštis, tačiau pateikiama nuoroda į jo 3 straipsnio 1 dalį, kurioje reglamentuojamos tiekėjų pareigos, deleguotojo reglamento 4 straipsnio taikymo sritis *ratione temporis* atitinka jo 3 straipsnio taikymo sritį. Todėl prekiautojo pareiga paženklinėti etikete yra išvestinė tiekėjo pareigos patiekti atitinkamas etiketes atžvilgiu.
- 32 Šiuo klausimu primintina, kad deleguotojo reglamento, kuris, vadovaujantis jo taikymo sritimi *ratione temporis*, pagal jo 9 straipsnį taikomas nuo 2011 m. lapkričio 30 d., 3 straipsnio 3 dalyje nenustatyta jokių reikalavimų iki šios datos rinkai pateiktiems televizijos aparatams. Būtent šia nuostata reglamentuojami reikalavimai „nuo 2011 m. lapkričio 30 d. rinkai pateikiamiems televizijos aparatams“, o vėliau palaipsniui – patiekiamiems nuo 2014 m. sausio 1 d., 2017 sausio 1 d. ir 2020 m. sausio 1 d.
- 33 Iš to, kas išdėstyta, matyti, kad, kaip teigia ir suinteresuotosios šalys, siekiant atsakyti į prejudicinį klausimą, reikia išaiškinti deleguotojo reglamento 3 straipsnio 3 dalies a punkte vartojamą formuluotę „rinkai pateikiami“.
- 34 Remiantis direktyvos 2 straipsnio i punktu, „pateikimas į rinką [rinkai] – gaminio pateikimas [tiekimas] Sąjungos rinkai pirmą kartą siekiant jį platinti arba naudoti Sąjungoje, nesvarbu, ar už atlygį, ar nemokamai ir neatsižvelgiant į pardavimo būdą“. Todėl lemiamą reikšmę turi pirmasis tiekimas Sąjungos rinkai, neatsižvelgiant į pardavimo būdą.
- 35 Taigi prekiautojai privalo paženklinėti etikete tik tuos televizijos aparatus, kurie Sąjungos rinkai tiekiami nuo 2011 m. lapkričio 30 d., t. y. kuriuos gamintojas į pardavimo grandinę perdavė nuo šios datos.
- 36 Tokios sampratos, kuri grindžiama tuo, kad atsižvelgiama į deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punkto sistemą, nepaneigia ir teleologinis minėtos nuostatos aiškinimas.
- 37 Kaip nurodė prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, teisinga, kad nustačius pareigą paženklinėti etikete iki 2011 m. lapkričio 30 d. patiektus televizijos aparatus vartotojai galėtų būti paskatinti pirkti efektyviai energiją vartojančius modelius, o tai atitiktų deleguotojo reglamento 3 ir 9 konstatuojamosiose dalyse įtvirtintą jo tikslą.
- 38 Tačiau minėtas skatinamasis poveikis pasirodo esantis ribotas, nes šie televizijos aparatai patiekti per gana trumpą laikotarpį.
- 39 Be to, ribotas pareigos paženklinėti etikete ir iki 2011 m. lapkričio 30 d. patiektus televizijos aparatus poveikis būtų neproporcingas administracinei naštai, kuri dėl šios priemonės tektų tiekėjams ir prekiautojams. Visų pirma, VMĮ būtų priverstos reikalauti iš gamintojų energijos vartojimo efektyvumo etikečių visiems televizijos aparatams, kurie buvo patiekti dar iki 2011 m. lapkričio 30 d. O remiantis Direktyvos 2010/30 25 konstatuojamąja dalimi, reikia stengtis susilaikyti nuo priemonių, kuriomis galėtų būti nustatytos nereikalingos sunkiai įvykdomos biurokratinės pareigos atitinkamiems rinkos dalyviams, visų pirma VMĮ.
- 40 Kiek tai susiję su Direktyvos 2010/30 5 straipsnio d punktu, ši nuostata, priešingai, nei prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teisme teigė U. Rätzke, negali pagrįsti kitokio rezultato. Ja neregamentuojamos nei sąlygos, kurioms esant būtina tiekti etiketes, nei šios pareigos galiojimas laiko atžvilgiu – šiuo klausimu minėtoje direktyvoje, ypač jos 10 straipsnio 3 dalies d punkte, pateikiama

nuoroda į deleguotojo teisės akto nuostatas. Tačiau aptariamame deleguotajame teisės akte pareigos paženklinėti etikete taikymo *ratione temporis* sritis aiškiai apibrėžta taip, kad deleguotasis reglamentas taikomas tik nuo 2011 m. lapkričio 30 d. pirmą kartą rinkai pateiktiems televizijos aparatams.

- 41 Todėl į pateiktą klausimą atsakytina taip: deleguotojo reglamento 4 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad prekiautojo pareiga užtikrinti, jog kiekvienas pardavimo vietoje esantis televizijos aparatas būtų paženklintas pagal minėto reglamento 3 straipsnio 1 punktą tiekėjo patiekta etikete, taikoma tik nuo 2011 m. lapkričio 30 d. rinkai pateiktiems, t. y. platinimo tikslais į pardavimo grandinę gamintojo pirmą kartą perduotiems, televizijos aparatams.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 42 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (antroji kolegija) nusprendžia:

2010 m. rugsėjo 28 d. Komisijos deleguotojo reglamento (ES) Nr. 1062/2010, kuriuo papildoma Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2010/30/ES nustatant televizijos aparatų ženklinimo energijos vartojimo efektyvumo etikete reikalavimus, 4 straipsnio a punktas turi būti aiškinamas taip, kad prekiautojo pareiga užtikrinti, jog kiekvienas pardavimo vietoje esantis televizijos aparatas būtų paženklintas pagal minėto reglamento 3 straipsnio 1 punktą tiekėjo patiekta etikete, taikoma tik nuo 2011 m. lapkričio 30 d. rinkai pateiktiems, t. y. platinimo tikslais į pardavimo grandinę gamintojo pirmą kartą perduotiems, televizijos aparatams.

Parašai.